

PUKI ANDREA
magyar szak
levelező
II. évfolyam

"OTT, TÚL A RÁCSON"

(Szlang a börtönben és a rendőrségen)

Relatív, ki van a rácson túl: a bűnöző szerint a rendőr, a rendőr szerint a bűnöző. Szerencsére a rács segít abban, hogy nagyrészt csak kommunikáció útján érintkezzenek egymással. De itt sajátos a helyzet: arra törekszik mindkét fél, hogy a másik ne értse meg. Ebben a kommunikációban fontos szerepet kap a szleng.

A szlenggel történő kommunikáció céljának kérdését szokásos két oldalról megközelíteni: társadalmi és pszichológiai szempontból. Társadalmi oldalról nézve, a beszélők használhatják a szlenget azért, hogy nyelvükkel a megértésből kizárják azokat, akik nem tartoznak a beszélők csoportjába. Ez különösen a szlengnek mint "tolvajnyelvnek" az alkalmazása során válik jól láthatóvá. Pszichológiai oldalról nézve, a szleng használata a szlengbeszélőknek egyfajta azonosságtudatot ad, azt az érzést, hogy egy csoportba tartoznak, hogy "egy húron pendülnek". A két folyamat - a szleng titkoságát és azonosságtudatot kölcsönző jellege - természetesen együtt is járhat és gyakran jár is.

Szlengszavaink számos forrásból erednek. A fő forrás természetesen a "standard" magyar nyelv. A szlengszavak nagymértékben ennek a nyelvnek különböző átalakításaiból, módosításaiból és változtatásaiból származnak.

A másik nagy forrást a különféle rétegnyelvek és zsargonok alkotják. Ezek közül az egyik legfontosabb nyelvi réteg az alvilági nyelv. Az ifjúsági és diáknyelvtől is sok szót kölcsönöztek az általános mai magyar szlengnek. Erőteljes hatást gyakorol még a magyar szlengre a magyar katonanyelv is. A magyar sportzsargon szintén fontos forrása szlengünknek. Számos szlengszó származik abból a nyelvből, melyet a sportolók és edzők hoznak létre

a különböző sporttevékenységek nem hivatalos leírására. A politika nyelvének jelenléte a szlengben különösen az utóbbi években, a politikai rendszer és közélet változásával válik nyilvánvalóvá. A magyar szleng további forrása az idegen nyelvek közül a cigány és a jiddis. Ezek a nyelvek a magyar szleng kezdeteitől meghatározó elemei szlengünknek. E két nyelven kívül több "nagy" európai nyelv hatása is érvényesül szlengünkben, így a németé, az angolé, az oroszé, az olaszé és a franciáé. ezek közül napjainkban talán az angol hatása a legerősebb.

A tipikus szlengbeszélő inkább *férfi*, mint *nő*. A szlenget inkább férfiak hozzák létre, mint nők, hogy a szleng inkább a férfi életszemlélet vagy "psziché" kifejezője, és hogy a szleng használata során erősebb társadalmi tabuk érvényesek a nőkre, mint a férfiakra. Inkább a *fiatalok*, mint az *idősek* nyelvhasználatára jellemző. A fiatal korosztály az, amelyik leginkább "mint sajátját" használja a szlenget, saját életstílusának, életszemléletének kifejezőjeként. Inkább a *műveletlen*, mint a *művelt* beszélő jellemző nyelvi sajátossága. Úgy tűnik, hogy a szlengszavak hasz-

nálatának gyakorisága a műveltség alacsonyabb fokával, kevesebb iskolázottsággal jár együtt. A művelt, iskolázott ember inkább tudatában van és aláveti magát azoknak a nyelvi előírásoknak, melyek a szleng használatát korlátozzák vagy egyenesen tiltják társadalmunkban. A leginkább tipikus szlenghasználónak mondható: a társadalom fő értékeit egyáltalán nem vagy csak kevésbé követő beszélők tartoznak ide, elsősorban a bűnözők és a szélesebb értelemben vett alvilág. Néhány kutató ezeknek a beszélőknek a nyelvét tekinti a szleng magvának és meghatározó részének.

A tipikus szlengbeszélő inkább *városi* - sőt nagyvárosi -, mint *falusi*.

Ahhoz, hogy szlengről beszélhessünk, léteznie kell egy társadalmilag elfogadott *standard* nyelvi változatnak, variánsnak. A standard nyelv attól lesz standard, hogy a nyelvi kérdésekben hatalmat gyakorló intézmények - az iskolák, a rádió, a televízió, az Akadémia, a színházak stb. - bizonyos nyelvi variánsokat standardnak nyilvánítanak. Ezáltal minden, ami nem kapja meg a *standard* minősítést, *nem standardd*á válik. Ez történik a szlenggel is. Mivel a szleng jellemzően azoknak a nyelve, akik a nyelvi és nem nyelvi hatalomból ki vannak rekesztve (fiatal, iskolázatlan, deviáns férfi), a szleng a "nem standard" nyelv részeként él a társadalom tudatában. A szleng beszélik a felnőtt-középkorú, iskolázott, nem deviáns férfiak és nők is. Bizonyos értelemben az ezen egyének által használt szleng tipikusabb szlenghasználatnak fogható fel, a szlenghasználat jobb példájának minősül, mint az előbbiek általi. Ezek a beszélők rendelkeznek a standard nyelvi variánsal, bizonyos helyzetekben mégsem ezt választják, hanem a nyelv egy nem standard változatát. A nem standard variáns ezen (legalább is félig) tudatos választása közelebb áll ahhoz, amit mi itt szlengnek nevezünk, mint az olyan beszélő nem standard nyelvhasználata, aki egyáltalán nem (vagy csak alig) rendelkezik a "standard" nyelv ismeretével.

A standardot is beszélő nem deviáns nyelvhasználók milyen körülmények között választják tudatosan a szlenget? Elsősorban a szóbeli kommunikációban nyilvánul meg, és írásbeli előfordulása tipikusan csak e szóbelikommunikáció másodlagos megjelenítéseként található meg (például regények dialógusaiban).

Legjellemzőbben a nagyon bizalmas, fesztelen, informális beszédhelyzetekben fordul elő.

A szlengszavak jelentős hányada tréfás, humoros, nem komoly attitűdöt tükröz világunk különböző tárgyaihoz, eseményeihez, még azokhoz is, melyek a legtöbb helyzetben komolyságot igényelnek és kapnak is (mint például a halál).

A beszélőknek a nyelvi rendszerhez való viszonya lehet *kreatív*, *újító*, illetve *konzervatív*, *kódkövető*. A beszélő bátran eltér a nyelv előírt normáitól. Ezt kétféleképpen teheti: vagy új mondattani, szintaktikai szerkezeteket használ, vagy új szavakat, kifejezéseket hoz létre. A szleng-

használat során mindkét folyamat tapasztalható. Az új szavak és kifejezések létrehozásával kapcsolatos talán leggyakoribb észrevétel az, hogy az újonnan kreált szlengszavak rövid életűek, rövid tündöklés után gyorsan feledésbe merülnek. Azonban a szleng csak részben tevődik össze ilyen "múlékony" szavakból. Nagyobb részét tekintve mindenkor rendelkezik a szavak olyan készletével, amely időtálló, és évekig, évtizedekig vagy esetenként akár évszázadokig szleng marad. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a szavak frissessége, a velük kapcsolatos újdonságérzés nem kophat meg.

Régi megfigyelés, hogy számos szlengszó és -kifejezés képeken, metaforán alapszik. Egyes kutatók szerint ez a szleng egyik legjellegzetesebb vonása.

Számos szlengszó közvetlenül, egyenesen utal igazi jelentésére, és félreérthetetlenül fejezi ki a beszélő véleményét emberekről, dolgokról, eseményekről. Ez a szókimondás, egyenesség különösen azokban a témakörökben válik jól érzékelhetővé vagy esetenként feltűnővé, melyek említése társadalmi tiltás alá esik.

A legtöbb nyelvközösség tiltja bizonyos szavak nyilvános használatát. Ezek között a szavak között sok szlengszót találunk, különösen olyanokat, melyek társadalmilag tiltott vagy nem nyilvánosnak szánt dolgokra és eseményekre utalnak, mint például a nemi szervek és a közösülés. Bár minden nyelvben számos ilyen társadalmilag tiltott szó található, ezen szavak a szlengszavak teljes repertoárjának csak kis részét képezik. Ugyanakkor a szlengben arra is találunk szép számmal példát, hogy a szlengbeszélők igyekeznek a tabu dolgokra és eseményekre utaló szavakat "szalonképesé tenni". Tehát a szleng nem merül ki sem a durva, sem a társadalmilag tiltott szavak használatában. Jellemző rá egy olyan folyamat is, melyet szépítésnek, eufemizmusnak nevezhetünk. Ennek során a valóság kellemetlen, sértő vagy tabu alá eső részeit a szlengbeszélők elfogadhatóbbá, "szebbé" tehetik.

Változatos stílusértékű elemeket tartalmaz, és mivel beszélt nyelvi jelenség, leginkább a szabad, kötetlen stílus jellemzi. A szleng a beszéd egyik műfaja. A szlengben beszélés együtt jár egyfajta (gyakran fanyar, cinikus) humorral, tréfával és az e mögött húzódó, ezt alátámasztó könnyed, esetleg nyegle viselkedésmóddal és világszemlélettel. A szlengben beszélő a világot egyfajta erős érzelmi szűrőn keresztül szemléli. Az irodalmi nyelvvel összevetve a szleng szókinccse általában lenéző, lekicsinylő stílusárnyalatot hordoz, ami abból következik, hogy a beszélő a megnevezett dolgokat, jelenségeket, cselekvéseket erős kritikával (elsősorban negatívan) szemléli, és ezt ki is fejezi.

Legfontosabb "szóalkotási módja" az érzelmi szóalkotás. Ezt nem tekinthetjük valódi szóalkotásmódnak, hiszen hagyományos értelemben véve

nem hoz létre új szavakat: arról van szó, hogy a beszélő/hallgató egy adott szóról határozottan érzi, tudja, hogy az adott helyzetben szlengszóként szerepel. A szleng nem megnevez, hanem újranevez, azaz a már elnevezett dolgokat újabb és újabb nevekkel látja el. Az, hogy a szlengben egy-egy fogalom megnevezésére szinonimasorok jönnek létre, és hogy a szleng szókinccse aránylag változékony, szintén az erős érzelmi töltéssel magyarázható: az érzelmileg erősebb jelentésű szó kiszorítja a kevésbé hatásost, míg nem a gyakori használat során maga is megkopik, s egy érzelmileg elevenebbnek ad helyet. Az érzelmi szóalkotás együtt járhat jelentésbeli vagy alaki szóalkotással, de önmagában is képes a szavakat alkalmilag szlengszóvá tenni. Gyakran olyan szövegösszefüggésbeli jelentései, amelyek különböző stilisztikai kifejezőeszközök (irónia, perifrázis stb.) alkalmazásával keletkeznek. Ez teszi a szlenget nehezen megfogható nyelvi jelenséggé, hisz egy adott pillanatban valamely szó vagy kifejezés félreérthetetlenül szleng, más körülmények között viszont egyáltalán nem az.

Szoros összefüggésben áll a szleng stilisztikai-kommunikatív megközelítésével a szleng szociolingvisztikai vizsgálata, annak megvizsgálása, hogy kik használják a szlenget, hiszen ahhoz, hogy a szleng mint beszédműfaj működhessen, szükség van egy működtető közösségre is. E szerint a szleng csoportnyelv (szociolektus), mely kis létszámú, hosszú időt együtt töltő, azonos foglalkozású vagy érdeklődési körű csoportokban születik, és fontos társadalmi szerepet is betölt ezekben a közösségekben: erősíti az összetartozás érzését, és elkülöníti az adott közösséget a többitől.

Mivel a szleng kialakulása mindig a beszélőközösségekben történik, elvileg annyi szlengről beszélhetünk egy nyelvben, ahány beszélőközösség meglétét feltételezzük. A szleng mindig a kicsoportokban születik és működik. Maga a megnevezett dolog, cselekvés, tulajdonság a csoporton kívüliek számára lehet ismert, vagy lehet ismeretlen (pl. a börtönbeli viszonyoknak a fogvatartottak körében használt nevei). Az általánosan ismert fogalmak nevei könnyebben, gyakrabban válnak széles körben ismertté, míg a speciális fogalmakat megnevező szlengszók csak az adott szóval jelölt dolog általános megismerése után terjedhetnek el. A szókinccsnek ez a kettőssége csak a csoporton kívüliek számára lényeges, a tagok számára a szleng egységes rendszert alkot. A kívülállók kizárása céljából gyakran titkosnyelvként is működik.

A szleng életét, gazdagodását, szókinccsének terjedelmét nagyban befolyásolják a csoport jellemzői. A beszélőcsoportok eltérései tükröződnek magában a szlengben is. A közösségek különbségei a kialakult szleng használatában is jellegzetes eltéréseket mutatnak, például a csoportban használt szavak számában, az egyes szavak fogalomkörök megter-

heltségében, a szinonimasorok nagyságában, a szlenghasználat kötelező vagy fakultatív voltában stb.

A beszélőközösségként funkcionáló kiscsoportokat a tagok szabadságának érvényesülése alapján két nagyobb típusba sorolhatjuk: léteznek nyitott és zárt csoportok. A zárt csoportokra jellemző, hogy tagjaiknak a csoportba való be- és kikerülése nem az egyénen múlik (azaz esetükben tulajdonképpen kényszerközösségről beszélhetünk), míg a nyitott csoportok az egyének szabad akaratából jönnek létre. A nyitott csoport (pl. egy sportoló csoport vagy egy barkácsszakkör) az egyén életidejének csak egy részét köti le, míg a zárt csoportokban - amíg az egyén az adott csoport tagja - teljes életidejét a csoportban tölti. A zárt csoportok legtisztább típusai mindig valamilyen zárt szervezeten belül (pl. a börtönben) figyelhetők meg, hiszen a szervezet zártsága az, amely az autonómia nagyfokú korlátozásával az egyént rákényszeríti arra, hogy egy csoport tagja legyen. Ebből adódik, hogy - bár a zárt szervezetek tipológiai szempontból másodlagos formális csoportok - mégis jellemző, sőt törvényszerű, hogy kereteiken belül elsődleges informális csoportok jönnek létre. Ennek következtében az egyes zárt csoportok tagjai két szintű, két normájú (hivatalos és csoporton belüli, azaz formális és informális normát követő) közösség tagjaiként élnek.

A nyitott csoportok tagjai változatosabb nyelvhasználati formákat alkalmaznak, míg a zárt csoportokban a nyelvhasználat leegyszerűsödik. Ezeknek a csoportoknak a tagjai idejük nagy részét a csoportban töltik, ezért a csoport normája által kötelezően előírt nyelvhasználati formát: saját szlengjüket használják. Ebből következően egy zárt csoport szlengje (pl. a börtön szlengje) sokkal erősebben meghatározza a csoport tagjainak szokásos nyelvhasználatát, hiszen az egyén a zárt csoportba bekerülve elveszíti kapcsolatát más társadalmi csoportokkal, ezért nyelvi kódja leegyszerűsödik: csak a hivatalos és az egymás közötti beszédhelyzethez kell alkalmazkodnia. Ez az oka annak is, hogy a zárt közösségekben sokkal könnyebb szlenget gyűjteni, hiszen ott ez a leghétköznapiabb nyelvhasználati forma.

A csoportok mindig rendelkeznek a csoportra jellemző norma-rendszerrel, s ennek részeként a világ számukra fontos dolgait rangsoroló értékhierarchiával. Ennek a norma-rendszernek része a csoport nyelvhasználat, szlengje is. A szleng használata alapvetően eltér a két különböző csoporttípusban. A nyitott közösségekben általában fakultatív, míg a zárt közösségekben kötelező: az adott kommunikációs közegben csak a szleng használata minősül helyénvalónak, normatívnak, és ha az egyén nem akarja magát kizárni a csoportból, kénytelen használni a csoport szlengjét. Erre az egyén - mivel a kiscsoportok védelmet is nyújtanak számára (többek között a nyelv segítségével) - rá is kényszerül.

Minden zárt közösségben totális fegyelem uralkodik, az egyén helyét az előjárók és a szabályzatok határozzák meg. Az ebből származó kiszolgáltatottság elleni tiltakozás leginkább a nyelvben nyilvánulhat meg. A szleng lázadás a gépezet ellen, a hivatalos nyelv paródiája, igazságtevés humorról. A szlengnek fontos szerepe van a csoportok létrejöttében, illetve az új tagok érkezésekor a csoportok újjáalakulásában. Azzal, hogy tudatosítják az összetartozást, segítik a csoport nyelvi érintkezését, és pontosítják a sajátos fogalmak kifejezését, közvetítik a meglévő és a zárt csoportokban csak igen kis mértékben változó szokásokat, normákat, a csoportok értékrendjét, humora segíti a nehézségek elviselését.

A szleng korai írásbeli felbukkanására - különösen a magyar nyelvű írásbeliség széles körű elterjedése előtt - csak elvétve számíthatunk. A szleng jellegzetesen szóbeli jelenség, amit a beszélői is egyértelműen alacsonyabb stílusértékű, informális nyelvhasználati formaként értékelnek, ezért csak nagyon ritkán rögzítik írásban, ha csak nincsen rá valamilyen különleges, az írásbeliséget megkívánó ok. Ilyen okot írásbeliségünk régebbi korszakaiban első szlengemlékeink tanúsága szerint elsősorban jogi aktusok, különböző büntető perek szolgáltatnak, mivel a nagyobb bandákba szerveződött bűnözők kihallgatása során szükségesnek bizonyult a bandatagok egymás között használt szavainak és neveinek feljegyzése. A zsványok nyelvének megismerését a bíróságok nemcsak azért tartották fontosnak, mert ezáltal megérthették a bűnözők egymás közötti beszélgetését, hanem azért is, mert a bűnüldöző szervek a tolvajnyelv ismeretét és használatát egyértelműen a bűnösség egyik bizonyítékának tekintették. A bűnözők ellen való védekezés és leleplezésük egyik módja tehát a nyelvük megismerése volt. A tisztességes társadalom azon törekvése ellen, hogy nyelvüket megismerjék, a bűnözők állítólag a tolvajnyelv szándékos változtatásával védekeztek.

Az 1945 előtti időszakban a szlenget majdhogynem egyedül képviselő tolvajnyelv gyűjtését, szótárazását szinte csak rendőrségi alkalmazottak és újságírók végezték. A 20. század végén ezt a hagyományt folytatva állítottam össze az alábbi szótárt, bizonyítva, hogy "ott, túl a rácson egy más világ van".

BÖRTÖNÉLET KIFEJEZÉSEI

<i>anzágní</i>	nagyot mondani
<i>anyák napja</i>	fizetési napok
<i>apák boltja</i>	italbolt
<i>balboz</i>	ostoba, buta
<i>bala</i>	haj
<i>baró, baróca</i>	nagy és jó
<i>barosér</i>	nagy koponya
<i>bádi</i>	fürdő
<i>báló</i>	disznó
<i>balomasz</i>	szalonna
<i>bekvászolni</i>	elzárni
<i>bemelegedett</i>	aki a börtönben homoszexuális
<i>bika</i>	homoszexuálisok között, aki a "férfi"
<i>blenő</i>	bolha
<i>blindi</i>	süket
<i>bugyogni</i>	kihallgatáson beszélni
+ <i>cinkos</i>	csaló
<i>cirkli</i>	fogdaajtó kémlelő-nyílása
<i>cuvaksz</i>	új elítelt a börtönben
+ <i>csicska</i>	börtönszolga
+ <i>dzsanzni</i>	tudni
<i>egy láda széna</i>	1 cs. cigaretta
<i>elknasszolni</i>	bebörtönözni
<i>előre</i>	börtönfolyosó
+ <i>falcolás</i>	érbevágás (öngyilkossági kísérlet)
+ <i>feldob</i>	elárul
<i>feldörzsölni</i>	elhallgatott bűncselekményt emlegetni
<i>frankózní</i>	becsületesen dolgozni
+ <i>gagyi</i>	hamis arany
<i>hajlak</i>	szökés
<i>házi</i>	mindenes a börtönben
<i>házimaccs</i>	rendőri felügyelet
<i>héder hipis</i>	cellamotozás a börtönben
+ <i>hiénáz</i>	ételt elles
<i>hozomány</i>	börtönbe csempészett csomag
<i>jöhet</i>	jutalom
<i>káposztás kocsi</i>	rabszállító autó
<i>knasszolni</i>	elítelni
<i>kormos</i>	sötétzárka (mozi)
<i>kolbász</i>	gumibot (négerszalámi, népszava)
<i>kopka</i>	börtöncella
<i>köcsög</i>	börtönben a "lány" férfi
+ <i>köpös</i>	besúgó
<i>köpködő</i>	börtönben a befogadó
<i>kutya</i>	börtönben a zárkaajtó zárja

<i>letapsolni</i>	megszöni a börtönből
9. <i>lidilevél</i>	börtönből kicsempészett levél, irat
<i>mázsa</i>	1 év börtönbüntetés
<i>meszelés</i>	rendőrségi kitiltás
<i>műszerfal</i>	férfi vizele
<i>paudevec</i>	börtönben a fegyelmi zárka
<i>poter a kiskapun</i>	kivégzésre viszik
<i>poterre menni</i>	szabadulni
+ <i>saller</i>	pofon
<i>sárga csikó</i>	börtönidő alatt felfedett új bűncselekmény
+ <i>simá arcú</i>	hazudós
+ <i>simlis</i>	fogolyszökevény
+ <i>sitt</i>	börtön
+ <i>sittes</i>	büntetett előéletű
+ <i>sitiprinc</i>	gazdag, jó beosztású rab
+ <i>sitipuci</i>	rabruha
+ <i>smasszer</i>	őr
+ <i>spangli, stang</i>	cigaretta
+ <i>srenk</i>	áru
+ <i>sűrűbe visz</i>	becsap
<i>tátika</i>	zárkaajtón az etetőnyílás
+ <i>télak</i>	szökés
+ <i>télakot vesz</i>	szökik
+ <i>tré</i>	baj
<i>vamzer</i>	börtönben az áruló
<i>vigyorgó</i>	börtönben a visszaeső zárkája
<i>zuhanós</i>	börtönben a visszaeső bűnöző
<i>zumi</i>	leves börtönben
<i>fekvőnyolcas</i>	életfogytiglan (vizesnyolcas)

BŰNCSELEKMÉNYEKKEL KAPCSOLATOS SZAVAK

<i>arik</i>	kirakatbetörés
<i>apacs</i>	a nő kitarthatja, védelmezője
+ <i>balhé</i>	bűncselekmény
<i>bázli</i>	levéltárca
<i>bebrágni</i>	bevizelni (brügölni)
<i>befírolni</i>	becsapni
<i>befűzni</i>	rábeszélni
<i>befákolni</i>	bekávézni, leittasodni (beseggelni, besikerálni, beszívni, betangózni, betintázni, dajsiker)
<i>benzintyúk</i>	motoros nő
<i>besrenkelni</i>	betörni
<i>beteg</i>	elfogott bűnöző
<i>beliplizés</i>	falbontás, betöréskor
+ <i>be van löve</i>	kábítószer hatása alatt áll

<i>blattista</i>	hamiskártyás cinkosa
<i>brennelni</i>	fizetés
<i>bunker dohány</i>	elásott pénz
<i>cajka</i>	kezdő prosti
<i>cajkarajzoló</i>	zsebtolvaj nő
<i>cajkavágó</i>	zsebtolvaj, aki nőket lop meg közösüléskor
<i>cápa</i>	idősebb prosti nő
<i>ceig</i>	betörőkészlet, szerszámok
<i>ceruzár</i>	közvetítő
<i>cinkelni</i>	jelzést adni (csengetni)
<i>cuffolni</i>	ellopni
<i>csalavázni</i>	alaposan elverni
+ <i>dalolás</i>	társak feladása
+ <i>fa testápoló</i>	baseball ütő
<i>falat csinálni</i>	elvonni a figyelmet
+ <i>flekkes</i>	büntetett előéletű
+ <i>csicsereg</i>	bűncselekményről beszél
<i>csivázni</i>	lopni (csorelni, csapni)
<i>csöcsrázó</i>	tánciskola, csurbláj
<i>csuri</i>	kés, bicska
+ <i>csúzli</i>	fegyver
<i>darázni</i>	félni
<i>dargli</i>	tolvajkulcs (dar, daré)
<i>délinyító</i>	kirakattolvaj
<i>dózer</i>	álkulcs-készlet
<i>dorni</i>	egyedi kulcs
<i>dumázó</i>	zálogcédulával csaló
<i>evezni</i>	zsebtolvajolni, lopni (evezős zsebtolvaj)
<i>énekes</i>	áruló, besúgó
<i>fázós</i>	gyáva
<i>felültetni a felhőre</i>	megölni (hazafeszíteni, hazavágni)
<i>flőgyi</i>	házmester
<i>furulyálni</i>	ujjal jelt adni
<i>futó</i>	utazó zsebtolvaj
<i>fukszos</i>	gazdag
+ <i>fű</i>	<i>marihuána</i>
<i>fűrész</i>	motorkerékpár
<i>gablista</i>	zsebtolvaj
<i>gördülősök</i>	autó-motortolvajok
<i>gyalogáni</i>	számla nélküli áru
<i>gyertyázni</i>	örködni
+ <i>gyógyfotó</i>	információtartalommal nem rendelkező jellegtelen fénykép
<i>hajtás</i>	körözés
<i>házer</i>	tettenért elkövető
<i>házmester</i>	3 deci bor, 2 deci szódavíz
<i>hesszelni</i>	figyelni, örködni
<i>hópehely</i>	eltűnés

<i>horgászni</i>	ablakon keresztül kilopni
<i>huszonnyolcas</i>	jellemtelen
<i>jájem</i>	haszon, pénz
<i>japán áru</i>	lopott holni
<i>jézuska</i>	pisztoly
<i>jóreggelt kívánok</i>	besurranó tolvaj
<i>kapdova</i>	elfogás, letartóztatás
+ <i>kaptár</i>	fogda
+ <i>karperec</i>	bilincs
+ <i>koksz</i>	kábítószer
+ <i>kormol</i>	hazudik
<i>kvászos</i>	veszélyes
<i>kozákolni</i>	lefedezni
<i>ládás</i>	bőröndtolvaj
<i>leköpés</i>	zsebtolvaj leköpi áldozatát, majd ajánlkozik letisztogatásra, közben lop
<i>liftelni</i>	bírósági aktát eltüntetni
<i>mackó</i>	páncélszekrény
<i>mautner szálló</i>	szabad ég alatt alvás
<i>orgonálni</i>	lábbal jelt adni
<i>pacekbalhé</i>	amikor a károsult felismeri a tolvajt
<i>pedálos</i>	kerékpártolvaj
+ <i>póráz</i>	szíjbilincs
+ <i>priuszos</i>	büntetett előéletű
<i>pucolás</i>	szökésben lévő elítelt
+ <i>rabosítás</i>	bűnügyi nyilvántartásba vétel
<i>rajzoló</i>	zsebtolvaj
<i>rádiós</i>	áruló
+ <i>retkel</i>	bűnöző életmódot folytat
<i>révai</i>	angol vécé
+ <i>sáros</i>	bűncselekményt követett el
+ <i>spiné</i>	leány, nő
<i>srenker</i>	betörő
+ <i>steksz</i>	pénz
+ <i>szajré</i>	lopásból származó tárgy
+ <i>szúnyog</i>	benzinszívás, benzinszívók
<i>tetűhinta</i>	oldalszakáll
<i>tetűpuska</i>	fésű
+ <i>vamzerol</i>	elárulja a társát
<i>viccs pali</i>	zöldfülű, kezdő bűnöző
<i>zamekolni</i>	eldobni, kirúgni
<i>zongora</i>	ujjlenyomat
<i>zrínyi</i>	öregember

HATÓSÁGOK ELNEVEZÉSE

<i>bólogató</i>	népi ülnök
<i>ceruza</i>	rendőrfárőr, egyenruhában (andriska, szabóúr)
<i>dekás</i>	rendőrnnyomozó
<i>emeletes zsaru</i>	lovasrendőr
<i>farkas</i>	detektív
<i>fejvadász</i>	motoros rendőr
<i>felső hé</i>	ügyészség
<i>fő hé</i>	főkapitányság
<i>gri</i>	bíró
<i>hé</i>	nyomozó
<i>héség</i>	nyomozó osztály
<i>húzás</i>	razzia
<i>jagelló</i>	cililruhás nyomozó (kiber, mélaló, nyominger, pacsirta, seraló, téglá, varga, zébakter)
<i>lonci</i>	egyenruhás rendőrnő
<i>nagylárma</i>	főkapitányság (óberhé)
<i>pinacsősz</i>	erkölcsrendész nyomozó
<i>rollós</i>	pénzügyőri (spenót)

BÜNTETÉSEK ÉVEKBEN

<i>alzó</i>	1 év
<i>béla</i>	2 év
<i>giza</i>	3 év
<i>ablak</i>	4 év
<i>csákó</i>	5 év
<i>volt</i>	6 év
<i>péntek</i>	7 év
<i>szombat</i>	8 év
<i>olló</i>	9 év
<i>mallér</i>	10 év
<i>kobi</i>	20 év

Felhasznált irodalom:

A szlengkutatás útjai és lehetőségei.
Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen, 1997.

Kövecses Zoltán: Szlengszótár
Budapest, 1997.

Várhelyi András: Fegyház
Istar Kiadó Kft., Budapest, 1992.